

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Remiss beträffande förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2013-2016

Bakgrund

Trafikkontoret har utsänt rubricerat ärende på remiss till Stockholms Hamn AB för yttrande senast den 28 september 2012. Förslaget finns utställt i Tekniska nämndhuset, Flemminggatan 4, under perioden 6 juli-28 september, men förslaget finns också på stadens hemsida www.stockholm.se/avfallsplan.

Avfallsplanen ska enligt Miljöbalken redovisa vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för att avfallens mängd och farlighet ska minska. Syftet med planen är att ha en strategi för stadens och andra aktörers arbete inom avfallsområdet – vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt hur invånarna och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall.

Trafikkontorets förslag till ny avfallsplan för Stockholm avser perioden 2013-2016 och beskriver nuläge, mål och åtgärdsförslag för avfallshanteringen. Remissförslaget har formats med utgångspunkt i lagstiftning, nationella och regionala miljömål, stadens miljöprogram samt att staden växer och stadens Vision 2030 om en stad i världsklass. I de samråd som hållits med olika aktörer sedan hösten 2011 har det kommit fram idéer och synpunkter som också bidragit till förslaget.

Mål för Stockholms avfallshantering

Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål som behandlar

- resurseffektiv avfallshantering
- separat hantering av skadliga ämnen
- människoperspektiv i avfallshanteringen
- avfallsfrågans roll i planeringen.

Under varje huvudmål ges en vision för hur det ska se ut 2030. Visionsmålen syftar till att nå stadens långsiktiga mål i Vision 2030 om en stad i världsklass. De fyra huvudmålen har sedan brutits ned till mer detaljerade delmål för planperioden 2013-2016. Till delmålen är åtgärder kopplade, vilka ska bidra till att målen kan uppnås.

Konsekvenser av planens genomförande

Planens hela syfte är att bidra till en positiv utveckling för boende och verksamma samt miljön i staden. I planens miljökonsekvensbeskrivning görs en bedömning av planens miljöeffekter med nollalternativet. Vissa av planens åtgärdsförslag innebär ökade kostnader både för staden och för fastighetsägare jämfört med idag. Detta bör dock relateras till de kostnader som uppkommer vid avsaknad av planering och styrning, både ur ett individ- och samhällsperspektiv.

Uppföljning och avstämning

För att bedöma hur väl planens mål kommer att uppfyllas krävs kontinuerlig uppföljning under planperioden. På så sätt har man också möjlighet att se i ett tidigt skede om förstärkta resurser krävs på något område.

Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljningen av avfallsplanen. Nyckeltalen som redovisas under respektive delmål kommer att följas upp årligen och redovisas i Miljöbarometern på stadens hemsida. Efter halva planperioden ska en fördjupad avstämning och analys göras.

Stockholm Hamn AB:s synpunkter

I huvudsak bedömer Hamnen att förslaget till Avfallsplan 2013-2016 är ett väl genomarbetat förslag och ser det mycket positivt att staden arbetar för att i möjligaste mån anta mätbara och tydliga delmål. Förslaget innehåller avsnitt med frågor som Hamnen inte har till uppgift att särskilt bevaka, varför hamnens synpunkter begränsas till de delar där Hamnen är särskilt berörd.

För Hamnens del finns en särskild problematik med att Hamnen är skyldig att ta emot allt det fartygsgenererade avfall som ankommande fartyg vill lämna. Det finns dock ingen skyldighet för fartyg att lämna sorterat avfall (förutom klassning och märkning av farligt avfall). Kryssningsfartyg som besöker flera hamnar möts i olika hamnar av olika regler om sortering i fraktioner vilket försvårar arbetet med att förmå fartygen att lämna avfall sorterat. Hamnen har under ett flertal år arbetat aktivt med att underlätta och ge information till redare och agenter. Hamnen har vidare genom att ge rabatt på avgift för avfallshantering till fartyg som sorterat sitt avfall uppmuntrat fartygen att sortera. Detta arbete har till stor del varit framgångsrikt men ytterligare förbättringar skulle enligt Hamnens uppfattning troligen kunna uppnås om även staden kunde delta i diskussioner med andra städer runt Östersjön om hur sortering kan utvecklas.

Beträffande den reguljära linjetrafiken som kommer till Stockholm finns undantag från skyldigheten att lämna avfall och de hanterar detta avfall själva. För dessa och för Hamnen är en effektiv och miljömässigt bra mottagning av avfallet viktig. Det måste

finnas avfallsanläggningar för olika typer av avfall inom rimliga avstånd från hamnen. Det är viktigt att denna aspekt beaktas när placering av avfallsanläggningar diskuteras.

Utöver behov av mottagning av det fasta avfallet vill Hamnen även påpeka vikten av att staden genom Stockholm Vatten ser till att det finns anläggningar och kapacitet för mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i tillräcklig omfattning. Hamnen har själv i ett flertal år byggt mottagningsanordningar på kajerna för att kunna ta emot avloppsvatten och många passagerarfartyg lämnar idag sitt avloppsvatten i hamnen. Avloppsvattnet pumpas sedan vidare till Stockholm Vattens anläggningar och från tid till annan har avloppsvattnets sammansättning och dess påverkan på bl.a. ledningsnätet diskuterats. Hamnen saknar, på liknande sätt som gäller för hantering av fast avfall och krav på sortering helt möjlighet att med tvingande medel ställa krav på avloppsvattnets sammansättning och behandling ombord. Nya regler för obligatorisk avlämning av avloppsvatten från passagerarfartyg i Östersjön som träder i kraft 2016 kan komma att innebära att ännu större mängder än som idag lämnas ska kunna tas emot. Staden och Stockholm Vatten måste planera för denna ändrade lagstiftning och dess följder.

Ytterligare ett avfallsslag och dess hantering som Hamnen vill uppmärksamma är snöhantering och att snö klassas som avfall. Såväl Staden som Hamnen har f.n. dispens för dumpning av snö i vatten men om dispens kommer ges fortsättningsvis är osäkert. Det finns ett behov av forskning rörande snö, snöhantering och dess miljökonsekvenser vid dumpning i vatten samt att frågorna rörande borttransport av snö beaktas när Staden utvecklas.

Avslutningsvis vill Hamnen påpeka några små felaktigheter som smugit sig in i förslaget till Avfallsplan. Den statistik som anges (bilaga 2, s 2) i förslaget stämmer inte överens med lämnade uppgifter i miljörapporten för 2010. I förslaget bör Hamnen även rätteligen kallas för Stockholms Hamn AB.

Det bör även poängteras att Hamnen inte ansvarar för det avfall som uppkommer inom alla hamnområden inom staden (bilaga 1, s 6) utan endast har den ovan nämnda skyldigheten inom de hamnområden som Hamnen disponerar. Hamnen har också skyldighet att för dessa hamnområden upprätta en avfallshanteringsplan som ska godkännas av Tranportsstyrelsen och den nu gällande planen kommer revideras under året. Vid revideringen kommer Stadens avfallsplan att beaktas och samråd hållas.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta

att som svar på remissen åberopa och överlämna upprättat tjänsteutlåtande.

Stockholm den 2012-09-27

Johan Castwall
VD

Gun Rudeberg
Bolagsjurist